

उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्
वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः वेद-पौरोहित्यविभागः
राष्ट्रीयशिक्षानीत्यनुगुणं (NEP-2020) द्विवर्षीयस्नातकोत्तरकक्षापाठ्यक्रमः
विषयः - शुक्लयजुर्वेदः

पूर्णाङ्काः – 100
सैद्धान्तिकम् - 75
आन्तरिकमूल्यांकनम् – 25

प्रथमसत्रम्

पत्रसंख्या DSCC-1	पाठ्यग्रन्थः – शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनसंहितायाः षोडश-अष्टादशाध्यायौ (सस्वरौ) महीधरभाष्यसहितौ	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	षोडशोऽध्यायः (नमकाध्यायः) (1 मन्त्रात् 30 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
2.	षोडशोऽध्यायः (नमकाध्यायः) (31 मन्त्रात् 66 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
3.	अष्टादशोऽध्यायः (चमकाध्यायः) (1 मन्त्रात् 25 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
4.	अष्टादशोऽध्यायः (चमकाध्यायः) (26 मन्त्रात् 50 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
5.	अष्टादशोऽध्यायः (चमकाध्यायः) (51 मन्त्रात् 77 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – शुक्ल यजुर्वेद संहिता, पं. रामकृष्ण शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
शुक्लयजुर्वेद (माध्यन्दिनसंहिता), सान्वय हिन्दी व्याख्या, प्रो. रामानुज उपाध्याय, श्री लाल बहादुर
शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली

आन्तरिकमूल्याङ्कनस्य अङ्काः –

1. आन्तरिकमूल्यांकनम्/प्रदत्तनियतकार्यम् – अङ्काः 10
2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/शास्त्रपरिचर्चा – अङ्काः 5
3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धश्च – अङ्काः 5
4. उपस्थितिः 75% = 1 अङ्कः, 76% - 80% = 2 अङ्कौ, 81% - 85% = 3 अङ्काः,
86% - 90% = 4 अङ्काः, 91% तः अधिकम् = 5 अङ्काः।

पत्रसंख्या DSCC-2	पाठ्यग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम् (सायणभाष्यसहितम्) (प्रथमकाण्डे प्रथम-द्वितीयाध्यायौ)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणम्	15	
2.	प्रथमाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणम्	15	
3.	द्वितीयाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणम्	15	
4.	द्वितीयाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणम्	15	
5.	द्वितीयाध्याये पञ्चमब्राह्मणम्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम्, प्रो. युगल किशोर मिश्र, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

पत्रसंख्या DSE-1	पाठ्यग्रन्थः – ऋग्वेदभाष्यभूमिका (आचार्यः सायणः)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	आदितः लक्षणप्रमाणनिर्णयः उत्तरपक्षपर्यन्तम्	15	
2.	वेदापौरुषेयत्त्वतः फलचिन्तनपूर्वकं वेदाध्ययनस्येतिकर्तव्यतापर्यन्तम्	15	
3.	अवेदार्थज्ञस्य निन्दातः विषयाद्यनुबन्धचतुष्टयनिरूपणपर्यन्तम्	15	
4.	अपरविद्यायां वेदस्य षडङ्गानां निरूपणतः व्याकरणशास्त्रस्य निरूपणपर्यन्तम्	15	
5.	निरुक्तशास्त्रस्य प्रतिपादनतः ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – चतुर्वेदभाष्यभूमिका संग्रह, आचार्य बलदेव उपाध्याय

पत्रसंख्या DSE-2	पाठ्यग्रन्थ: – पारस्करगृह्यसूत्रम् (हरिहरभाष्योपेतम्) (प्रथम-द्वितीयकाण्डे)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमकाण्डे 01 कण्डिकातः 07 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
2.	प्रथमकाण्डे 08 कण्डिकातः 14 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
3.	प्रथमकाण्डे 15 कण्डिकातः 19 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
4.	द्वितीयकाण्डे 1 कण्डिकातः 8 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
5.	द्वितीयकाण्डे 9 कण्डिकातः 17 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – पारस्करगृह्यसूत्रम् (हरिहरभाष्योपेतम्), डॉ. जगदीशचन्द्र मिश्र, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

पत्रसंख्या IAPC-1	शोधपरियोजना/लघुशोध-प्रबन्धः	अङ्काः 100	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 6
----------------------	-----------------------------	---------------	-------------------------------

द्वितीयसत्रम्

पत्रसंख्या DSCC-3	पाठ्यग्रन्थः – शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनसंहितायाः एकत्रिंशत्-चतुस्त्रिंशत्-षड्त्रिंशदाध्यायाः (सस्वराः) महीधरभाष्यसहिताः	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	एकत्रिंशोऽध्यायः (पुरुषसूक्तम्) (1 मन्त्रात् 10 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
2.	एकत्रिंशोऽध्यायः (पुरुषसूक्तम्) (11 मन्त्रात् 22 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
3.	चतुस्त्रिंशोऽध्यायः (शिवसंकल्पसूक्तम्) (1 मन्त्रात् 6 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
4.	षड्त्रिंशोऽध्यायः (शान्त्यध्यायः) (1 मन्त्रात् 10 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
5.	षड्त्रिंशोऽध्यायः (शान्त्यध्यायः) (11 मन्त्रात् 24 मन्त्रपर्यन्तम्)	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – शुक्ल यजुर्वेद संहिता, पं. रामकृष्ण शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
 शुक्लयजुर्वेद (माध्यन्दिनसंहिता), सान्वय हिन्दी व्याख्या, प्रो. रामानुज उपाध्याय, श्री लाल बहादुर
 शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नई दिल्ली

पत्रसंख्या DSCC-4	पाठ्यग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम् (सायणभाष्यसहितम्) (प्रथमकाण्डे तृतीय-चतुर्थाध्यायौ)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	तृतीयाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणम्	15	
2.	तृतीयाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणम्	15	
3.	तृतीयाध्यायस्य चतुर्थ ब्राह्मणं चतुर्थाध्यायस्य च प्रथमं ब्राह्मणम्	15	
4.	चतुर्थाध्यायस्य द्वितीय-तृतीयब्राह्मणम्	15	
5.	चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थ-पञ्चमब्राह्मणम्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम्, प्रो. युगल किशोर मिश्र, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

पत्रसंख्या DSE-3	पाठ्यग्रन्थ: – कात्यायनश्रौतसूत्रम् (प्रथम-द्वितीयाध्यायौ)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमाध्याये अधिकारनिरूपणप्रतिज्ञातः एककल्पानामेव सत्रेष्वधिकारपर्यन्तम्	15	
2.	अतुल्यप्रमाणानामपि सत्रेधिकारः अस्मात् प्रथमाध्यायस्य समाप्तिं यावत्	15	
3.	द्वितीयाध्यायस्य आरम्भतः पवित्रयोश्छेदनेन सम्पादनपर्यन्तम्	15	
4.	अग्निहोत्रहवण्यामपः कृत्वा ... इत्यतः वेदिखननप्रकारपर्यन्तम्	15	
5.	पशुकामस्य पुरीषान्तराहरणमित्यतः द्वितीयाध्यायसमाप्तिपर्यन्तम्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – कात्यायनश्रौतसूत्रम्, अच्युत ग्रन्थमाला कार्यालय, काशी

पत्रसंख्या DSE-4	पाठ्यग्रन्थ: – पारस्करगृह्यसूत्रम् (हरिहरभाष्योपेतम्) (तृतीयकाण्डं सपरिशिष्टम्)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	तृतीयकाण्डे 01 कण्डिकातः 05 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
2.	तृतीयकाण्डे 06 कण्डिकातः 10 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
3.	तृतीयकाण्डे 11 कण्डिकातः 15 कण्डिकापर्यन्तम्	15	
4.	परिशिष्टे वापीकूपतडागादिस्थापनिविधितः तर्पणविधिपर्यन्तम्	15	
5.	परिशिष्टे आपरपक्षिकश्राद्धविधितः ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – पारस्करगृह्यसूत्रम् (हरिहरभाष्योपेतम्), डॉ. जगदीशचन्द्र मिश्र, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

पत्रसंख्या IAPC-2	शोधपरियोजना/लघुशोध-प्रबन्धः	अङ्काः 100	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 6
----------------------	-----------------------------	---------------	-------------------------------

तृतीयसत्रम्

पत्रसंख्या DSCC-5	पाठ्यग्रन्थः – शुक्लयजुर्वेदप्रातिशाख्यम्/वाजसनेयिप्रातिशाख्यम्	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमोऽध्यायः	15	
2.	द्वितीयोऽध्यायः	15	
3.	तृतीयोऽध्यायः	15	
4.	चतुर्थोऽध्यायः	15	
5.	पञ्चमोऽध्यायः	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – वाजसनेयिप्रातिशाख्यम्, प्रो. वीरेन्द्र कुमार शर्मा, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान

पत्रसंख्या DSCC-6	पाठ्यग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम् (सायणभाष्यसहितम्) (प्रथमकाण्डे पञ्चम-षष्ठाध्यायौ)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	पञ्चमाध्याये प्रथमब्राह्मणम्	15	
2.	पञ्चमाध्याये द्वितीय-तृतीयब्राह्मणम्	15	
3.	पञ्चमाध्याये चतुर्थब्राह्मणम्	15	
4.	षष्ठाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणम्	15	
5.	षष्ठाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणम्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम्, प्रो. युगल किशोर मिश्र, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

पत्रसंख्या DSE-5	पाठ्यग्रन्थः – बृहदारण्यकोपनिषद् (श्रीशांकरभाष्यसहितम्) (प्रथम-द्वितीयाध्यायौ)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमाध्याये प्रथम-द्वितीय-तृतीयब्राह्मणानि	15	
2.	प्रथमाध्याये चतुर्थ-पञ्चम-षष्ठब्राह्मणानि	15	
3.	द्वितीयाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणौ	15	
4.	द्वितीयाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणौ	15	
5.	द्वितीयाध्याये पञ्चम-षष्ठब्राह्मणौ	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – बृहदारण्यकोपनिषद्, गीताप्रेस, गोरखपुर

पत्रसंख्या DSE-6	पाठ्यग्रन्थः – जैमिनीयन्यायमाला (प्रथमोऽध्यायः)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमः पादः	15	
2.	द्वितीयः पादः	15	
3.	तृतीयः पादः	15	
4.	चतुर्थपादे प्रारम्भतः वैश्वानरेष्टिविचारपर्यन्तम्	15	
5.	यजमानः प्रस्तरतः आरम्भ्य अध्यायसमाप्तिं यावत्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – जैमिनीयन्यायमाला, भाषाटीकाकार – डॉ. महेन्द्र पाण्डेय, सं. – आचार्य कमलाकान्त त्रिपाठी, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

पत्रसंख्या IAPC-3	शोधपरियोजना/लघुशोध-प्रबन्धः	अङ्काः 100	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 6
----------------------	-----------------------------	---------------	-------------------------------

चतुर्थसत्रम्

पत्रसंख्या DSCC-7	पाठ्यग्रन्थः – (क) तैत्तिरीयसंहिताभाष्यभूमिका (आचार्यः सायणः) (ख) काण्वसंहिताभाष्यभूमिका (आचार्यः सायणः)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	तैत्तिरीयभाष्यभूमिकायाः आरभ्य ननु वेदोऽपि कालिदासादिवाक्यवत् यावत्	15	
2.	ऋचः सामानि जज्ञिरे इत्यतः वेदास्तावत् काण्डद्वयात्मकं यावत्	15	
3.	तत्र पूर्वस्मिन् काण्डे इत्यतः मन्त्रार्थं योजयामः यावत्	15	
4.	काण्वभाष्यभूमिकायाः आरम्भतः वेदस्य विषयविभागनिरूपणं यावत्	15	
5.	कर्मकाण्डस्य व्याख्यानप्राथम्ये इत्यतः दर्शयागात्पूर्वं नियमेन विधेया अनुष्ठानविधयः यावत्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – चतुर्वेदभाष्यभूमिका संग्रह, आचार्य बलदेव उपाध्याय

पत्रसंख्या DSCC-8	पाठ्यग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम् (सायणभाष्यसहितम्) (प्रथमकाण्डे सप्तम-अष्टम-नवमाध्यायाः)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	सप्तमाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणम्	15	
2.	सप्तमाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणम्	15	
3.	अष्टमाध्याये प्रथम-द्वितीयब्राह्मणम्	15	
4.	अष्टमाध्यायस्य तृतीयं नवमाध्यायस्य च प्रथमब्राह्मणम्	15	
5.	नवमाध्याये तृतीय-चतुर्थब्राह्मणम्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – माध्यन्दिनशतपथब्राह्मणम्, प्रो. युगल किशोर मिश्र, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

पत्रसंख्या DSE-7	पाठ्यग्रन्थः – ईशावास्योपनिषद् (शाङ्कर-महीधरभाष्यसहितम्)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	1 मन्त्रतः 4 मन्त्रपर्यन्तम्	15	
2.	5 मन्त्रतः 8 मन्त्रपर्यन्तम्	15	
3.	9 मन्त्रतः 12 मन्त्रपर्यन्तम्	15	
4.	13 मन्त्रतः 15 मन्त्रपर्यन्तम्	15	
5.	16 मन्त्रतः समाप्तिं यावत्	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – ईशावास्योपनिषद्, गीताप्रेस, गोरखपुर

पत्रसंख्या DSE-8	पाठ्यग्रन्थः – जैमिनीयन्यायमाला (द्वितीयोऽध्यायः)	अङ्काः 75+25	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 4
भागक्रमः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	
1.	प्रथमपादे आदितः मन्त्रलक्षणपर्यन्तम्	15	
2.	ब्राह्मणलक्षणतः पादसमाप्तिं यावत्	15	
3.	द्वितीयः पादः	15	
4.	तृतीयः पादः	15	
5.	चतुर्थः पादः	15	
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial) आन्तरिकमूल्यांकनम्	25	

सन्दर्भग्रन्थः – जैमिनीयन्यायमाला, भाषाटीकाकार – डॉ. महेन्द्र पाण्डेय, सं. – आचार्य कमलाकान्त त्रिपाठी, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

पत्रसंख्या IAPC-4	शोधपरियोजना/लघुशोध-प्रबन्धः	अङ्काः 100	अर्जिताङ्कः (क्रेडिट) 6
----------------------	-----------------------------	---------------	-------------------------------